Turkish Studies Social Sciences

Volume 14 Issue 6, 2019, p. 3511-3521

DOI: 10.29228/TurkishStudies.39294

ISSN: 2667-5617

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 15.10.2019

✓ Accepted/Kabul: 20.12.2019

📅 Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (13.12.2019)-Referee 2 (15.12.2019)

This article was checked by iThenticate.

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA) TUTUMLARININ İNCELENMESİ*

Behice VARİŞOĞLU**

ÖZ

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Milli Eğitim Bakanlığının Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen, öğrenciler ve öğretmenlerin ücretsiz olarak yararlanabildikleri çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. Bu platform dersler, içerikler, yarışmalar, uygulamalar, çeşitli eğitsel dosyalar, e-kurs imkânları gibi çeşitli eğitsel içeriklerle yazı, resim, ses ve video gibi farklı türdeki bilgi kaynaklarını barındırmaktadır. Temel işlevi öğretmen ve öğrencilerin teknolojiye yararlanarak etkileşim içerisinde olmalarını sağlamaktır. EBA, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından önemli ölçüde kullanılmakta; eğitim öğretim sürecinde bu sistemin 10 milyon ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi tarafından kullanıldığı literatüre yansımaktadır. Bu çalışmada da öğretmenlerin EBA kullanmaya yönelik tutumlarının yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yönteminin tarama modeli deseni kullanılmıştır. Veriler, uygun örnekleme yöntemi ile seçilen ve Tokat il merkezinde devlet okullarında görev yapan farklı branşlardaki öğretmenlerden anket yoluyla toplanmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 54'ü kadın, 116'sı erkektir. Cinsiyet oranı %34'e %66'dır. Çalışmanın verilerini elde etmede EBA Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise Ki-kare tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmada öğretmenlerin EBA'ya yönelik tutumları cinsiyet, yaş, eğitim durumu, mesleki tecrübe açısından değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı tutumlarının orta düzeyde ve pozitif olduğu; yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre EBA tutumlarında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

* Bu çalışma, 27-30 Haziran 2019'da Üsküp'te düzenlenen 5. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi'nde aynı başlıkla sunulan bildirinin genişletilmiş hâlidir.

** Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, E-posta: bvarisoglu@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Tutum.

AN INVESTIGATION OF TEACHERS 'ATTITUDES OF EDUCATIONAL INFORMATICS NETWORK (EBA)

ABSTRACT

Educational Informatics Network (EBA) is an online social education platform developed by Republic of Turkey Ministry of National Education's Directorate General of Innovation and Educational Technologies, free of charge for students and teachers. This platform contains various educational content such as courses, content, contests, applications, various educational files, e-course opportunities, and different kinds of information sources such as text, pictures, audio and video. Its main function is to enable teachers and students to interact using technology. EBA is used by primary and secondary school students significantly. This system is used by 10 million primary and secondary school students in the education and training process. In this study, it was aimed to examine the attitudes of teachers towards using EBA in terms of factors such as age, gender, educational background and year of service. In this study, the survey model of the quantitative research method was used. The data were collected with a questionnaire from teachers who were employed in different branches in public schools in Tokat city center through convenience sampling method. 54 of the teachers who participated in the study were female and 116 were male. The gender ratio is 34% to 66%. EBA Attitude Scale was used to obtain the data of the study. Chi-square technique was used for data analysis. Teachers' attitudes towards EBA were evaluated in terms of gender, age, educational background and professional experience in the study. At the end of the study, the following conclusions were reached: teachers' attitudes towards the Educational Informatics Network (EBA) were moderate and positive. There was no significant difference between teachers' age, gender, educational background and year of service variables and EBA attitudes.

STRUCTURED ABSTRACT

FATİH Project (Movement of Enhancing Opportunities and Improving Technology) was launched in 2011 by Republic of Turkey Ministry of National Education for the effective use of information technology tools in the learning-teaching process in order to ensure equal opportunities in education and training and to improve the technology in schools. On the other hand, Educational Informatics Network (EBA), an online social education platform, which is provided free of charge to teachers and students by Republic of Turkey Ministry of National Education's Directorate General of Innovation and Educational Technologies, has been developed for the effective use of technology in classrooms, and for the development, design, presentation and management of educational e-content. EBA includes news, video, various visuals, audio videos, e-books, e-magazines, e-documents; competitions, e-courses, distance learning, and lifelong learning sharing, as well as

various courses at primary and secondary levels. All educational documents shared in the EBA are published in the system with the approval of Republic of Turkey Ministry of National Education the Board of Education and Training (EBA, 2019).

EBA, which was launched in 2012, continues to serve by renewing and enriching in line with the requirements of Vision 2023. EBA, which includes many educational services, is used by primary and secondary school students. In the 2015-2016 academic year, the EBA system was used by 10 million primary and secondary school students (Aktay and Keskin, 2016).

In the researches about EBA, introduction of EBA (Aktay and Keskin, 2016; Kaya and Arkan, 2018), student and teacher opinions about EBA, usefulness of EBA (Güvendi, 2014; Tüysüz and Çümen, 2016; Kurtdele Fidan, Erbasan and Kolsuz, 2016; Kayahan and Özduran, 2016; Bertiz, 2017; Kana and Aydın, 2017), evaluation of EBA in terms of different courses (Alabay, 2015; Ateş, Çerçi and Derman, 2015; Tutar, 2015; Bolat, 2016; Ekici, Arslan and Tüzün, 2016) and how it is used in raising awareness (Coşkunserçe and Becit İşçitürk, 2019) are included.

Purpose of the Research

In this study, it was aimed to investigate the level of EBA attitudes of teachers and whether the variables of age, gender, educational background and years of service have a significant effect on EBA attitudes. For this purpose, the following questions were sought:

1. What is the level of teachers' EBA attitudes?
2. Do teachers' EBA attitudes differ according to age, gender, educational background and year of service?

Research Pattern

In this study, survey model which is one of the quantitative research designs was used. The survey model is a descriptive research method. The studies that use the survey model are generally based on larger samples compared to other studies in which participants' views or interests, skills, abilities, attitudes and other characteristics of a subject are determined (Metin, 2014).

Universe and Sample

The universe of the study consist of teachers who were employed in different branches in public schools in Tokat city center. The sample consisted of 170 teachers selected through convenience sampling method. 54 of the teachers who participated in the study were female and 116 were male. The gender ratio is 34% to 66%.

Data Collection and Analysis

In order to collect the data of the study, Educational Informatics Network (EBA) Attitude Scale developed by Uğurlu and Gürsoy (2018) was used. The scale consists of 30 items and is a 5-point Likert type measuring instrument with two sub-dimensions. The reliability coefficient of the scale was stated as 0.950 in the study of Uğurlu and Gürsoy. In this study, Cronbach's alpha value was calculated as 0.894.

According to Clark and Watson (1995), a result of at least 0.80 indicates that the reliability of the scale is quite high.

Findings

Since the data of the study was obtained with a 5-point Likert-type scale, the level was determined by dividing the arithmetic mean results into equal intervals. When the general scale of the scale is taken into consideration, it is seen that the teachers' EBA attitudes are intensified according to the arithmetic mean results. There was no significant difference between teachers' age, gender, educational background and year of service variables and EBA attitudes in the study.

Conclusion and Suggestions

Teachers' EBA attitudes were found to be in the middle level which corresponds to 2.3 and 3.6 points according to their arithmetic mean scores. According to this result, the teachers participating in the study have a positive attitude about using the Educational Informatics Network.

Another result reached in the study is that Educational Informatics Network attitude does not have a significant difference according to age variable.

It was found that gender variable did not cause a significant difference on the attitude of the Educational Informatics Network. However, when the items in the attitude scale were considered one by one, it was seen that there were some items in which gender made a significant difference. Significant substances were found to refer to the usefulness for EBA. Significant differences in these items are in favor of female teachers according to their arithmetic mean scores.

It was found that the branches of the teachers who participated in the study did not create a significant change on EBA attitude.

When the attitudes of teachers have changed according to their years of service, no significant difference was found in the study. When the items in the scale were examined individually, a significant difference was found in some items. This difference is in favor of young teachers according to the arithmetic mean scores.

In this study, Tokat was chosen as the study universe and the data were interpreted in this universe. Similar studies can be conducted in larger samples and the results can be interpreted on a larger scale.

Keywords: Teacher, Educational Informatics Network (EBA), attitude.

Giriş

Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımı için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2011 yılında FATİH Projesi hayata geçirilmiştir. Teknolojinin sınıflarda etkin kullanılabilmesi, eğitsel e-çeriklerin geliştirilmesi, tasarlanması, sunulması ve yönetilmesi içinse Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından öğretmen ve öğrencilerin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı

(EBA) geliştirilmiştir. EBA içerisinde haber, video, çeşitli görseller, ses videoları, e-kitap, e-dergi, e-doküman gibi içerikler; yarışma, e-kurs, uzaktan eğitim ve hayat boyu öğrenme paylaşımları ile ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerine uygun çeşitli dersler yer almaktadır. EBA içerisinde paylaşılan tüm eğitsel dokümanlar Talim Terbiye Kurulu onayı ile sistemde yayımlanmaktadır (EBA, 2019).

2012 yılında hayata geçirilen EBA, *Vizyon 2023* gereksinimleri doğrultusunda yenilenerek, zenginleştirilerek hizmet vermeye devam etmektedir. “İçerisinde birçok eğitim hizmetinin yer aldığı EBA, günümüzde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından önemli ölçüde kullanılmaktadır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında EBA sisteminin 10 milyon ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi tarafından kullanıldığı görülmektedir” (Aktay ve Keskin, 2016).

EBA öğrenciler tarafından konuları pekiştirmek, sınavlara hazırlanmak ve konu tekrarı yapmak gibi sebeplerle kullanılmaktadır. Ayrıca, konu anlatımı, eğitici oyun ve etkinlikler, çeşitli testler ve videolar gibi paylaşımlarda EBA’nın ilgi çekici olduğu; EBA’nın akademik başarıyı artırmada, konu tekrarı yapmada ve test çözme becerilerinde yardımcı olduğu (Tüysüz ve Çümen, 2016) araştırma sonuçlarıyla ortaya konulmuştur. Benzer bir şekilde, EBA sisteminin “öğretmenler tarafından dersi pekiştirmek, görselleştirmek gibi amaçlarla” (Türker ve Güven, 2016) kullanıldığı da araştırmalarda vurgulanmıştır.

EBA ile ilgili yapılmış araştırmalarda EBA’nın tanıtımı (Aktay ve Keskin, 2016; Kaya ve Arkan, 2018), EBA hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri ile EBA’nın kullanışlılığı (Güvendi, 2014; Tüysüz ve Çümen, 2016; Kurtdele Fidan, Erbasan ve Kolsuz, 2016; Kayahan ve Özduvan, 2016; Bertiz, 2017; Kana ve Aydın, 2017), farklı dersler açısından değerlendirilmesi (Alabay, 2015; Ateş, Çerçi ve Derman, 2015; Tutar, 2015; Bolat, 2016; Ekici, Arslan ve Tüzün, 2016) ve farkındalık artırmada nasıl kullanıldığı (Coşkunserçe ve Becit İşçitürk, 2019) konularına yer verilmiştir.

Bu çalışmada öğretmenlerin EBA tutumlarının ne düzeyde olduğu ve yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerinin EBA tutumu üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığı incelenmek istenmiştir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin EBA tutumlarının düzeyi nasıldır?
2. Öğretmenlerin EBA tutumları yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılına göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışmada nicel araştırma desenlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli “betimleyici bir araştırma yöntemidir. Bir konuya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalardır.” (Metin, 2014).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Tokat il merkezinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklem ise bu evrenden uygun örnekleme tekniğiyle seçilen 170 öğretmeni kapsamaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 54’ü kadın, 116’sı erkektir. Cinsiyet oranı %34’e %66’dır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin yaş aralıklarına göre dağılımları Şekil 1’de gösterilmiştir:

Şekil 1: Öğretmenlerin yaş aralıklarına göre dağılımı

Örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin meslekte geçirdikleri hizmet yıllarının dağılımı ise şekil 2’de gösterilmiştir:

Şekil 2: Öğretmenlerin hizmet yılına göre dağılımı

Çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumlarının dağılımı ise Şekil 3’te gösterilmiştir:

Şekil 3: Öğretmenlerin eğitim durumunun dağılımı

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmanın verilerini toplamak amacıyla Uğurlu ve Gürsoy (2018) tarafından geliştirilen Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Tutum Ölçeği kullanılmıştır. 30 maddeden oluşan ölçek 5’li Likert tipinde ve iki alt boyuta sahip bir ölçme aracıdır. Ölçeğin güvenirlik kat sayısı Uğurlu ve Gürsoy’un çalışmasında 0,950 olarak belirtilmiştir. Bu çalışmada ise Cronbach Alfa değeri 0,894 olarak

hesaplanmıştır. Clark ve Watson'a (1995) göre en az 0,80 değerindeki bir sonuç ölçeğin güvenilirliğinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

Bulgular

EBA Tutumunun Düzeyine Dair Bulgular

Öğretmenlerin EBA tutumlarının düzeyini belirlemek için yapılan betimsel istatistik sonuçlarına göre elde edilen bulgular Tablo 1'de gösterilmiştir:

Tablo 1: EBA tutumuyla ilgili betimsel değerler

Madde	N	Ortalama	Standart sapma	Düşük 1-2,3	Orta 2,4-3,6	Yüksek 3,7-5
1	170	3,8118	,92939			+
2	170	3,7588	,90073			+
3	170	2,7765	1,14485		+	
4	170	3,5294	,89162		+	
5	170	3,6706	1,07018		+	
6	170	2,2647	1,01785	+		
7	170	3,6176	,87079		+	
8	170	3,6529	,94375		+	
9	170	3,7235	,94839			+
10	170	3,6882	,98653		+	
11	170	3,0353	1,14040		+	
12	170	3,4353	,99045		+	
13	170	3,5059	,96229		+	
14	170	2,3412	1,00358	+		
15	170	3,6118	,81544		+	
16	170	3,5706	1,08691		+	
17	170	3,5706	1,01367		+	
18	170	2,3118	1,07273	+		
19	170	3,5471	,93620		+	
20	170	3,6412	,94560		+	
21	170	3,5000	1,01030		+	
22	170	2,9000	1,18496		+	
23	170	3,4412	1,06007		+	
24	170	2,4235	1,07556		+	
25	170	3,7529	1,05926			+
26	170	3,3706	1,10847		+	
27	170	3,5765	1,00739		+	
28	170	3,4706	1,05009		+	
29	170	2,7529	1,10304		+	
30	170	3,7235	,97303			+

Çalışmanın verileri 5'li Likert tipi bir ölçekle elde edildiği için aritmetik ortalama sonuçları eşit aralıklara bölünerek düzey belirlenmiştir. Bu bağlamda, Tablo 1 incelendiğinde, ölçeğin geneli dikkate alındığında aritmetik ortalama sonuçlarına göre öğretmenlerin EBA tutumlarının orta düzeyde yoğunlaştığı görülmektedir. 6, 14 ve 18. maddelerin ortalama puanlarına göre düşük

düzeyde olduğu; 1, 2, 9, 25 ve 30. maddelerin ortalama puanlarına göre ise yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

EBA Tutumunun Değişkenlere Göre Farklılık Durumuna Dair Bulgular

Öğretmenlerin EBA tutumlarının yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ki kare testi sonuçlarına göre elde edilen bulgular Tablo 2’de gösterilmiştir:

Tablo 2: EBA tutumuyla ilgili ki kare değerleri

No.	Maddeler	Yaş		Cinsiyet		Eğitim durumu		Hizmet yılı	
		χ^2	$p<,05$	χ^2	$p<,05$	χ^2	$p<,05$	χ^2	$p<,05$
1	EBA’nın, öğrencilerin derse yönelik ilgisini artırıyor olmasını önemsiyorum.	15,862 a	,463	1,861a	,761	6,375a	,605	21,377a	,375
2	EBA’nın, öğrencilerin dersi anlamalarına sağladığı katkıyı önemli buluyorum.	11,450 a	,781	3,048a	,550	2,997a	,935	17,201a	,640
3	EBA’yı kullandığımda konularımı zamanında yetiştiremeyeceğim düşüncesi beni endişelendiriyor.	25,850 a	,046	3,939a	,414	3,709a	,882	29,471a	,044
4	EBA’nın, öğrencilerin değişik fikirler üretmesine sağladığı katkı keyif vericidir.	4,418a	,975	,913a	,822	2,057a	,914	6,961a	,959
5	EBA’nın, öğrencilere ders saatleri dışında tekrar imkânı sağlamasını önemli buluyorum.	20,196 a	,212	,990a	,911	3,003a	,934	43,515a	,002
6	EBA, öğrencilerin konuyu anlamalarına önemli bir katkı sağlamaz.	47,474 a	,000	3,325a	,505	2,686a	,952	28,487a	,050
7	EBA’nın, öğrencilerin konuyu kendi hızlarına göre öğrenmelerine sağladığı desteği önemsiyorum.	22,244 a	,135	4,785a	,310	3,492a	,900	16,714a	,671
8	EBA’nın, öğrencilerin ilginç bilgiler öğrenmelerine imkân sağlıyor olması keyif vericidir.	14,585 a	,555	2,973a	,562	7,333a	,501	20,177a	,447
9	EBA’nın, dersleri öğrenciler açısından daha eğlenceli hale getireceğini umuyorum.	15,895 a	,460	3,939a	,414	3,935a	,863	12,491a	,898
10	EBA’da yer alan materyallerin ders sunumuma sağladığı desteği önemli buluyorum.	16,574 a	,414	2,763a	,598	3,786a	,876	16,036a	,714
11	EBA platformu ile kalabalık sınıflarda verim alamamaktan endişe duyarım.	18,592 a	,290	1,023a	,906	6,302a	,613	25,430a	,185
12	EBA’nın, derslerimin daha planlı ilerlemesine olan katkısı keyif vericidir.	27,546	,036	1,782a	,776	6,674a	,572	15,909a	,722
13	EBA DERS’teki ödevleri, öğrencilere göndermenin iş yükümü (ek ders notu oluşturma ve fotokopi çekme gibi konularda) azaltıyor olması keyif vericidir.	19,187 a	,259	8,477a	,046	3,711a	,882	22,750a	,301
14	EBA’nın, materyal hazırlama konusunda beni pasifleştirmesinden endişe duyuyorum.	22,049 a	,142	3,884a	,422	8,083a	,425	29,724a	,043
15	Ders sırasında, EBA’da yer alan etkinlikleri uygulamanın, zaman yönetimi açısından sağladığı avantajı önemsiyorum.	30,247 a	,017	5,026a	,285	5,120a	,745	52,549a	,000
16	EBA’daki zengin içeriğin dersime çeşitlilik katması hoşuma gidiyor.	14,187 a	,585	10,132 a	,038	4,742a	,785	22,218a	,329
17	EBA platformu, öğretim açısından iyi bir tamamlayıcıdır.	12,402 a	,716	3,483a	,480	3,680a	,885	14,356a	,812
18	EBA kullanmanın, öğretmen olarak beni ikinci plana iteceği düşüncesi beni endişelendiriyor	19,788 a	,230	7,304a	,121	2,681a	,953	24,407a	,225
19	EBA’nın, çeşitli öğretim yöntemlerini kullanmama imkan sağlamasında hoşnutum.	18,394 a	,301	6,431a	,169	5,720a	,679	33,052a	,033
20	Sınıf ortamında yapılamayacak etkinlikleri, EBA’yı kullanarak yapabilmek güzeldir.	10,021 a	,866	3,609a	,462	5,485a	,705	23,062a	,286
21	EBA’nın, derse materyal getirme ihtiyacını önemli ölçüde karşılaması hoşuma gidiyor.	13,358 a	,646	2,163a	,706	10,586 a	,226	12,370a	,903
22	EBA’yı kullanırken teknik aksaklıklar yaşamaktan korkarım.	18,984 a	,269	1,776a	,777	24,733 a	,002	25,948a	,168

23	EBA'yı kullanmanın, derste yazmaya harcadığım zamanı azaltmasından hoşnutum.	17,430 a	,358	11,470 a	,022	3,625a	,889	18,591a	,549
24	EBA ile ilgili haberler dikkatimi çekmez.	14,270 a	,579	7,170a	,127	13,070 a	,109	22,810a	,298
25	Öğretmenlerin EBA'yı kullanmaları gerektiğine inanıyorum	16,648 a	,409	1,882a	,758	6,248a	,619	18,868a	,530
26	EBA'nın, beni daha etkin bir öğretmen yaptığını hissediyorum.	18,400 a	,301	9,580a	,042	6,525a	,589	17,971a	,589
27	EBA'dan ilginç bilgilere ulaşmak, bu platforma yönelik ilgimi artırır.	12,290 a	,724	4,671a	,323	4,804a	,778	9,712a	,973
28	EBA içeriğinin ders kitabına göre daha kapsamlı olması hoşuma gidiyor	14,017 a	,597	17,535 a	,002	7,703a	,463	20,387a	,434
29	EBA'daki içeriklerin öğrencilerin hazır bulunuşluklarını dikkate almaması beni rahatsız ediyor	14,644 a	,551	2,251a	,690	9,650a	,290	15,742a	,732
30	EBA'nın, öğretmenlerin kaynak ihtiyacını karşılama noktasında sağladığı katkı güzeldir.	11,660 a	,767	10,987 a	,027	4,595a	,800	15,544a	,745

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlerin EBA tutumlarının yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre ölçeğin geneli dikkate alındığında, anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Madde bazında bakıldığında, yaş değişkenine göre;

“EBA'yı kullandığımda konularımı zamanında yetiştiremeyeceğim düşüncesi beni endişelendiriyor.” maddesinde $\chi^2=25,850$ ve $p<0,05$; “EBA, öğrencilerin konuyu anlamalarına önemli bir katkı sağlamaz.” maddesinde $\chi^2=47,474$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, derslerimin daha planlı ilerlemesine olan katkısı keyif vericidir.” maddesinde $\chi^2=27,546$ ve $p<0,05$; “Ders sırasında, EBA'da yer alan etkinlikleri uygulamanın, zaman yönetimi açısından sağladığı avantajı önemsiyorum.” maddesinde $\chi^2=30,247$ ve $p<0,05$ önem düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Cinsiyet değişkenine göre;

“EBA derste ki ödevleri, öğrencilere göndermenin iş yükümü (ek ders notu oluşturma ve fotokopi çekme gibi konularda) azaltıyor olması keyif vericidir.” maddesinde $\chi^2=8,477$ ve $p<0,05$; “EBA'daki zengin içeriğin dersime çeşitlilik katması hoşuma gidiyor.” maddesinde $\chi^2=10,132$ ve $p<0,05$; “EBA'yı kullanmanın, derste yazmaya harcadığım zamanı azaltmasından hoşnutum.” maddesinde $\chi^2=11,470$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, beni daha etkin bir öğretmen yaptığını hissediyorum.” maddesinde $\chi^2=9,580$ ve $p<0,05$; “EBA içeriğinin ders kitabına göre daha kapsamlı olması hoşuma gidiyor” maddesinde $\chi^2=17,535$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, öğretmenlerin kaynak ihtiyacını karşılama noktasında sağladığı katkı güzeldir.” maddesinde $\chi^2=10,987$ ve $p<0,05$ önem düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Eğitim durumu değişkenine göre;

“EBA'yı kullanırken teknik aksaklıklar yaşamaktan korkarım.” maddesinde $\chi^2=24,733$ ve $p<0,05$ önem düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Hizmet yılı değişkenine göre;

“EBA'yı kullandığımda konularımı zamanında yetiştiremeyeceğim düşüncesi beni endişelendiriyor.” maddesinde $\chi^2=29,471$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, öğrencilere ders saatleri dışında tekrar imkânı sağlamasını önemli buluyorum.” maddesinde $\chi^2=43,515$ ve $p<0,05$; “EBA, öğrencilerin konuyu anlamalarına önemli bir katkı sağlamaz.” maddesinde $\chi^2=28,487$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, materyal hazırlama konusunda beni pasifleştirmesinden endişe duyuyorum.” maddesinde $\chi^2=29,724$ ve $p<0,05$; “Ders sırasında, EBA'da yer alan etkinlikleri uygulamanın, zaman yönetimi açısından sağladığı avantajı önemsiyorum” maddesinde $\chi^2=52,549$ ve $p<0,05$; “EBA'nın, çeşitli

öğretim yöntemlerini kullanmama imkan sağlamasında hoşnutum.” $\chi^2=33,052$ ve $p<0,05$ önem düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlerin EBA tutumlarının incelendiği bu çalışmada ulaşılan sonuçlardan birisi öğretmenlerin EBA tutumlarının aritmetik ortalama puanlarına göre 2,3 ile 3,6 puan aralığına denk gelen *orta* düzey aralığında olduğudur. Bu sonuca göre çalışmaya katılan öğretmenler Eğitim Bilişim Ağı kullanma konusunda pozitif bir tutuma sahiptir.

Çalışmada ulaşılan bir diğer sonuç, Eğitim Bilişim Ağı tutumunun yaş değişkenine göre anlamlı bir farka sahip olmadığıdır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin yaş aralığı 21 ile 57 arasında değişmektedir. Gerek genç öğretmenlerin gerekse mesleğinin son yıllarını yaşayan öğretmenlerin EBA'ya karşı tutumlarının farklı olmadığı her iki grubun da tutumlarının benzer puan aralıklarında olduğu görülmüştür.

Eğitim Bilişim Ağı tutumu üzerinde cinsiyet değişkeninin de anlamlı farka yol açmadığı tespit edilmiştir. Ancak tutum ölçeğindeki maddeler tek tek ele alındığında cinsiyetin anlamlı farklılık oluşturduğu bazı maddelerin olduğu görülmüştür. Anlamlı çıkan maddelerin EBA'nın kullanılabilirliğine yönelik olduğu görülmüştür. Bu maddelerde anlamlı farklılık aritmetik ortalama puanlarına göre kadın öğretmenlerin lehinedir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumlarının EBA tutumu üzerinde anlamlı değişiklik yapmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin 133'ü lisans, 33'ü yüksek lisans ve 4'ü doktora mezunu olduklarını belirtmiştir. Ancak eğitim durumu ölçek maddeleri üzerinde sadece bir maddede anlamlı farka yol açmıştır. Bu sonuç öğretmenlerin EBA tutumlarının eğitim durumu bakımından birbirine benzer özellik gösterdiğini açıklamaktadır.

Öğretmenlerin hizmet yıllarına göre tutumlarının değişip değişmediğine bakıldığında çalışmada anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Hizmet yıllarındaki frekans dağılımlarına göre mesleğinde 20 yıl ve daha fazla çalışanların oranı az olanlara göre fazladır. Ancak bu durum EBA tutumu üzerinde etkili olmamıştır. Ölçekteki maddeler tek tek incelendiğinde bazı maddelerde anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu fark ise aritmetik ortalama puanlarına göre genç öğretmenlerin lehinedir.

Çalışmada Tokat ili çalışma evreni olarak seçilmiş ve veriler bu evren özelinde yorumlanmıştır. Daha geniş örneklemelerde benzer çalışmalar yapılabilir ve sonuçlar daha geniş çaplı yorumlanabilir.

KAYNAKÇA

- Aktay, S. & Keskin, T. (2016). Eğitim Bilişim Ağı (Eba) İncelemesi, Eğitim Kuram Ve Uygulama Araştırma Dergisi, 2(3), 27-44.
- Alabay, A. (2015). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Ve Öğrencilerinin Eba(Eğitimde Bilişim Ağı) Kullanımına İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ateş, M., Çerçi, A. & Derman, S. (2015). Eğitim Bilişim Ağı'nda Yer Alan Türkçe Dersi Videoları Üzerine Bir İnceleme. Sakarya University Journal Of Education, 5(3), 105-117.
- Bertiz, Y. (2017). Çevrimiçi Sosyal Eğitim Platformlarının Kullanılabilirliklerinin Değerlendirilmesi: Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sistemi Örneği. Bilim, Eğitim, Sanat Ve Teknoloji Dergisi (Best Dergi), 1(2), 63-76.

- Bolat, Y. (2016). Ters Yüz Edilmiş Sınıflar Ve Eğitim Bilişim Ağı (Eba). *Journal Of Human Sciences*, 13(2), 3373- 3388.
- Clark, L. & Watson, D. (1995). Constructing Validity: Basic Issues In Objective Scale Development. *Psychological Assessment*, 7, 309-319.
- Coşkunserçe, O. & Becit İşçitürk, G. (2019). Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Platformu Hakkında Öğrencilerin Farkındalığının Artırılmasına Yönelik Bir Durum Çalışması. *Enad*, 7(1), 260-276.
- Eba, (2019). eba.gov.tr
- Ekici, M, Arslan, İ. & Tüzün, H. (2016). Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Web Portalı Kullanılabilirliğinin Göz İzleme Yöntemiyle Değerlendirilmesi. *Eğitim Teknolojileri Okumaları İçinde*. (Eds: İşman, A., Odabaşı, H. F. & Akkoyunlu, B.), 273-297, Ankara: Tojet.
- Gürsoy, G. & Uğurlu, B. (2018). Eğitim Bilişim Ağı Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama*, 8(2), 67-89.
- Güvendi, G.M. (2014). Millî Eğitim Bakanlığı'nın Öğretmenlere Sunmuş Olduğu Çevrimiçi Eğitim Ve Paylaşım Sitelerinin Öğretmenlerce Kullanım Sıklığının Belirlenmesi: Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kana, F. & Aydın, V. (2017). Ortaokul Öğretmenleri Ve Öğrencilerinin Eğitim Bilişim Ağı Hakkında Görüşleri. *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 4(13), 1494-1504.
- Kaya, E., & Arkan, A. (2018). Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Ve 2023 Eğitim Vizyonu. *Seta Perspektif*, 211, 1-5.
- Kayahan, S. & Özduran, K. (2016). İngilizce Dersinde Uygulanan Eba Market Mobil Yazılımlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. *XVIII. Akademik Bilişim Konferansı*, 30 Ocak - 5 Şubat 2016, Adnan Menderes Üniversitesi: Aydın.
- Kurtdede Fidan, N., Erbasan, Ö. & Kolsuz, S. (2016). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı'ndan (Eba) Yararlanmaya İlişkin Görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 626-637.
- Metin, M. (2014). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tutar, M. (2015). Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sitesine Yönelik Olarak Öğretmenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Türker, A. & Güven, C. (2016). Lise Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Projesinden Yararlanma Düzeyleri Ve Proje İle İlgili Görüşleri. *Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 244-254.
- Tüysüz, C. & Çümen, V. (2016). Eba Ders Web Sitesine İlişkin Ortaokul Öğrencilerinin Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 278-296.